

NØVN

Andrias Johannesen – Pápabeiggja til minnis

Andrias pápabeiggi er farin, sunnudagin 12. mai svav hann friðarlíga inn í heimi sínum 79 ára gamal, eg kann siga, at hann doyði líka so friðarlíga, sum hann livdi.

Andrias var nummar seks av 10 systkjum, foreldrini vóru Thomas Jacob og Nicolina Johannesen við Eiriks-toftir í Miðvági.

Pápin Thomas Jacob gjørdist avlamin av Tuberkulum sum ungur maður, og pápi mín John á Løgmansbø, sum var elstur av brøðrunum, mátti sum heilt ungur taka ábyrgd av húsinum og systkjunum, tað hevur ikki verið nemt hjá honum, men næstan øll komu tey væl til sítt vaksna liv.

Pápi fór sum ungur at rógva út í Grønlandi, og beiggjarnir komu eisini við, sum teir vuku til, teir høvdu eitt heilt serligt vinarband, serliga Pápi, Arnold, Andrias, Kristian og Karl sum var yngstur.

Pápi, Arnold og Andrias bygdu í 50'unum síð um síðu inni í "Hús," og frá tá av vóru teir nærsagt óatskiljiligar, teir róðu út saman, fiskaðu sil saman og skutu harur saman, teir gingu á møtir saman, í kirkju, hugdu eftur fót-bólta og telvaðu, ja so góðum beiggjum skuldi tú leita leingi eftur.

Onkuntið so var tað ov nógv fyrri frúurnar, eg kann minnst, at einaferð teir fara á hvør sínari súkklu, við teimum langu silatráðunum bundnum fram á røðri, tá hanga tær allar hvør úr sínum vindeyga og skrálá "Tit skula bara ikki koma aftur, sovið bara har norði," teir bara vinkaðu glaðir til svar.

Tá pápi sjóláts við íslenska bátinum Sjø-stjørnan broyttist alt, tað tók beiggjunum heilt óalmindiliga fast og ikki trúgvi eg, at teir nakrantíð komu yvur tað.

Andrias pápabeiggi var ein ótrúliga sterkur maður,

bæði kroppsliga og ikki minst sálarliga, hann hevði eina sterka gudstrúgv, sum altíð var har til staðar, og sum hann ongantíð sveik.

Andrias hevur ongantíð roykt ella drukkið, so fáir kundu taka hann í at orka.

Teir beiggjarnir vóru framúrskarandi veiðumenn, líka frá tí eg dugdi at stetla, so kann eg minnst harurnar, sum lógu ígjøgnum allan køkin hjá Ommu líka út í tún, har var liv og gleði.

Ikki áttu tey nakra jørð og seyð, men fiski og eplum og grind og spiki var altíð nokk av hjá teimum og okkum.

Einaferð, tá eg hevði keypt Kvíandal sum haruhaga, so vóru vit komnir til síðsta dag og vit høvdu fingið einar 4 harur og tímdu ikki at skjóta meir og komu so oman umleið kl. 13, tá koma teir báðir Andrias og Arnold, "kunna vit fara ein túr, vit far bara at ganga undirhagan, fara slettis ikki uppá," tað var í finasta lagið, sigi eg, men eg haldi ikki, at tit fáa nakra, vit sóu í hvussu ikki nakrar aðrar enn hesar, vit fingi.

Tað gekk ikki meira enn hálvur annar tími, so kom bilurin hjá Andriasskreiðandi í túnið hjá mær, tveir so eviga glaðir pápabeiggar smekkaðu bagagurúmið upp. "Hvat heldur tú, ha"

Har lógu 10 so nossligar harur í bagagurúminum, og eg var snópin, men eisini stoltur av mínum so heilt óluksálíga fittu pápabeiggjum.

Andrias kom til persónliga trúgv á heilt ungum árum, hann gekk altíð á møtir og í 70'unum sungu vit saman Andrias, Arnold, Thomas Jacob, Jógvan Elias og eg og so Edvin Thomasen sum spældi orgul. Vit sungu til møtir runt um alt Føroya land, har høvdu vit manga stuttliga lýtuna.

Kom til hugs allar harutúrarnar Andrias og eg hava havt saman, bæði á Kvíandali,

Tjørndalsegg, Dalinum og á Nýpunni, Heimaraleitinum og í Eggini, nógv hugnaligar og ógloymandi lýtur.

Einaferð vóru Arnold og eg og skutu á Heimaraleiti, vit høvdu fingið 8 harur og vóru ávegis oman, tað var byrjað at skýma - Andrias var tá innlagdur við magasári, sum plágaði hann í nógv ár - beint sum vit koma oman á varðagötuna og síggja oman yvur Miðvág, steðgar ein bilur niðanfyrir tann gamla vatnbrunnin og ein maður loypur úr og fer við ferð niðaneftur, hann rennur nakað runt harniðri, Arnold gjørdist so fúkandi óður, "Ætlar hann at skjóta innanfyri, tað skal ikki ganga, den freki hundur." Í tí sama so hoyra vit, at maðurin skjýtur og so tekur hann eina haru upp og fer so omanaftur. Arnold tók byrsuna og skjeyt 2 skot upp í luftina, maðurin fór omanaftur og í bilin og koyrði avstað. Arnold skeldaði allanvegin oman um henda freka kúllin, sum hevði skotið innanfyri mark beint fyrri nøsini á okkum. Tá vit komu til hús, stóð Andriasuttan fyrri hjá Arnold, "Sóu tit meg, eg fekk hana beint oman fyrri gamla brunn",

hann vísti okkum eina stóra góða haru og vit kundu ikki annað enn flenna, hann var útskrivaður sama dag og hevði fingið strangar ordrar frá læknanum um ikki at gera nakað líkamligt tað fyrstu tíðina, men hatta var bara Andrias.

Eina aðra ferð vóru eg og Jógvan Elias bróður og Andrias og skutu á Kvíandali, tað var stórkavi og vit gingu niðan dalin, Andrias gekk niðast, á sløttum, eg gekk nakað ovaligari og Jógvan Elias ovastur, tað var ringt at ganga, tí kavin var so stórir. Við eitt, so síggji eg ikki Andrias, eg haldi so, at hann er í farin afturundur onkunstaðni og biði so til at hann skal koma undan aftur, eingin maður, tá grunaði eg, at okkurt var galið og gekk so oman til har eg síðst hevði sæð hann, tá eg kom hartil, hoyrði eg rópini frá honum, hann var farin niður ígjøgnum kavan í eina á, av tí at kavin var so høgur, var eingin kjansur hjá honum, sjálvur at koma uppaftur. Tað var kanska einir 4 metrar frá ovast á kavanum til niðast í ánni, eg fór so at sparka kavan niður í ánni, til eg fekk fatur í bakkan, tá var

Jógvan Elias eisini komin har, so fingi vit saman fatur í hendurnar á Andriasi og hálaðu hann upp, tað kundu vit flenna eftur aftaná, men eg hugsaði mangan, hvussu tað hevði verið vorði, um hann var einsamallur, men vit fingi so kortini 12 harur tann dagin.

Ikki má eg gloyma ælabogasílið, hann fekk á vatnum beint niðanfyrir grót-brotið, tað var ein øgilgur kampur, so at Lea, sum sat í bilinum, mátti útum fyrri at síggja ordiliga, hetta var við sleingitráðu og leingi vardi kampurin, men at enda vann Andrias og hálaði hetta kempu ælabogasílið uppá land og frøin var stór hjá Andriasi, ikki mátti tað etast, myndir vóru tiknar og sílið varð síðan fryst, eg veit ikki um tað liggur har í boksini enn, men tað er størsta og tjúkkasta ælaboðasílið, eg nakrantíð havi sæð, tað var 60 centimetrar langt.

Altíð hevur vinskapur verið har ímillum húsanna og tað sama ímillum okkum systkinnabørnini, altíð eitt heitt hjartalag og tað er ikki minst Andrias og Leu fyrri at takka. Sjáldan sást eitt betur hjúnalag, enn ímillum tey, tey hava altíð verið fyrirmyndarlig.

Altíð lýsti forelskilsilangan veg av teimum og konumaður var Andrias sum nakar, hann visti ikki hvørjum beini hann skuldi standa á, fyrri at Lea skuldi fáa tað sum best møguligt. Ikki hevur tað verið so stuttligt tey síðstu nógvu árin, har sjúka og líkamligir skavankir hava forðað tí dagliga gerandislívinum hjá teimum, aldri hoyrði tú tey grenja og gremja seg.

Tað verður tungt hjá Leu frammyvur, tí tey hava eisini verið saman, síðan tey vóru blaðung, men tann, sum tey bæði settu sítt álit á frá ungum døgum av, fer ivaleyst at hjálpa og ugga

tað bløðandi hjarta, sum so mangan.

Eg kundi sagt nógvar søgurnar um Andrias pápabeiggja, men fari bara at fortelja eina avtrat, hon er úr Føroyingahavnini, har ein maður datt av kaikantinum á bláman, hann dugdi ikki at svimja og byrjaði at søkka. Andrias, sum tilvildarlíga kom framvið, sá at ikki var tíð at fara eftur báti ella nøkrum øðrum og fór sum eitt fok niður ígjøgnum ein stiga (í Føroyingahavnini er munurin á flóð og fjøru einar 6 metrar, tí høvdu teir gjørt sovornar stigar við kanska 10 meturs millumrumum, so menn altíð kundu koma niður í útróðrarbátarnar. Tá hetta hendi, var full fjøra, so langt var niður á sjógvi). Tá Andrias er komin heilt niður til sjógvin, fær hann við at halda sær við aðrari hondini í stiganum og strekkja seg so langt hann kann, fatur í manninum, hetta er ein maður sum vigar um tey 200 pundini og gjøgnumdruknaður av sjógvi og uttan vit. Andrias fortaldi einaferð fyrri mær, at tað var eins og ein rødd segði við hann: "Tak hann bara upp, eg skal geva tær styrki."

Í einum taki og við aðrari hondini syfti Andrias mannin upp úr sjónum og uppum seg sjálvan og helt honum har, til fólk kom til, beint aftaná. Hetta var eitt satt mandómsbragd men lítillatin sum Andrias var, segði hann "Tað var Harrans kraft."

Andrias pápabeiggi er farin og missurin er stórir, serliga hjá tær Lea og hjá tykkum, Nicolinu, Lias og Tórir við makum og abbabørnunum og tað er við stórar samkenslu, at eg sigi takk fyrri, at vit hava havt tað gleði at kent Andrias pápabeiggja, hann verður ongan-tíð gloymdur.

Valdemar

Undangóðkenning til gerð av tunli til Viðareiðis

Freist at søkja um undangóðkenning er mánadagin 10. juni kl. 14.00.

Les
meira
á lv.fo

LANDSVERK
byggir land